

Kommunstyrelsen

Emilia Rapp

Säker internetuppkoppling i Ånge kommun

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Ge förvaltningen i uppdrag att påbörja utredning för att kunna lämna förslag på hur Ånge kommun skulle kunna säkerställa en god och stabil tillgång till internet i hela kommunen.
2. Med utgångspunkt att ge så många nya anslutningar till fibernätet som möjligt för de avsatta medlen, ge förvaltningen i uppdrag att prioritera och genomföra satsningen om bredbandsutbyggnad utöver arrendekostnad under 2022.
3. Kostnaderna för satsningen i punkt 2 tas från tekniska nämndens utökade investeringsbudget, enligt beslut i kommunfullmäktige 13 juni 2022.
4. Ge förvaltningen i uppdrag att prioritera och genomföra satsningen om bredbandsutbyggnad utöver arrendekostnad utifrån de ramar som ges i budget 2023.

Ärendet i korthet

Ärendet avser plan för fortsatt utbyggnation av säker uppkoppling i Ånge kommun:

- Ta fram en långsiktig plan för säkerställande av säker uppkoppling i hela kommunen
- Bidra till nationella bredbandsmålet genom att finansiera så många nya anslutningar som möjligt utifrån avsatta medel.

Förvaltningens övervägande

Varför bredband?

Tillgång till god och stabil internetuppkoppling är en av samhällets idag viktigaste infrastrukturer och dess vikt bara fortsätter att öka i takt med att fler tjänster flyttas över till det digitala. Internet används, på ett eller annat sätt, av alla samhällssektorer och invånare i Sverige idag.

När samhället blir allt mer digitalt sätts allt högre krav på uppkopplingens stabilitet. I Ånge kommuns geografi, där avstånden till service kan vara långa, där mobiltäckningen kan vara dålig och kopparnätet kan ha kopplats ner så blir internetuppkopplingen än mer viktig.

Kommunstyrelsen

Emilia Rapp

En stabil och snabb uppkoppling är därför av stor vikt i hela kommunen och i de prioriteringar som gjorts av kommunfullmäktige pekas tillgången till bredband ut som viktig och strategisk.

Det nationella bredbandsmålets påverkan på Ånge kommun

Det nationella målet för bredband sträcker sig till 2025 och anger att

- År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet
- År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband, vilket innebär att:
 - 98 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s
 - 1,9 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s
 - 0,1 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 30 Mbit/s.

Dessa mål har även den regionala bredbandsstrategin och Ånge kommun ställt sig bakom och arbetar mot.

Ånge kommun, med gles befolkning och långa avstånd, har inte de bästa förutsättningarna när marknaden ska driva denna utbyggnad och det nationella målet redan från start säger att vissa kommer att bli utan. Därför byggs det också idag i första hand där det bor flest människor och utfallet av flest med tillgång blir som högst.

I Post- och telestyrelsens senaste mätning för 2021 så blev utfallet gällande tillgång till 1 Gbit/sek:

- Riket 96,49 %
- Västernorrland 93,12 %
- Ånge 83,78 %

När det nationella målet om 98 % är uppnått kommer inte anslutningsgraden vara jämnt fördelad över den geografiska ytan nationellt. I Ånge kommun kommer inte 98 procent av fastigheter och företag att vara anslutna till fiber. Det nationella målet kommer att vara uppnått långt innan.

Ånge kommun behöver ha en långsiktig plan för hur en stabil uppkoppling ska kunna möjliggöras för kommunens invånare och företag. En grundlig analys av vad de nationella målen kommer att innebära för Ånge kommun behöver göras och vad som händer när dessa är uppnådda. Ett antal möjliga framtidsscenarioer behöver arbetas fram.

Förvaltningen föreslår därför att ett sådant arbete påbörjas.

Satsning på fortsatt bredbandsutbyggnad i Ånge kommun 2022–2025

I *Budget för Ånge kommun 2022* står att läsa;

Kommunstyrelsen

Emilia Rapp

För att investeringar i bredband, så kallat ortsnät, ska göras så ska det finnas en kalkyl som visar att återbetalning till kommunen kommer att göras på tio år. Eventuella avsteg från detta ska beslutas av kommunstyrelsen.

Fram tills dags dato har Ånge kommun inte hjälpfinansierat anslutning till fiber till privata fastigheter och företag i kommunen utan detta har genomförts genom marknadslösningar med Servanet som utförare och ofta till en maximal kostnad av 24000kr för fastighetsägaren. I kommunen är nu bredbandsnätet så pass väl utbyggt¹ att det inom kort inte finns några projekt som kan genomföras på dessa grunder. Kostnaderna per anslutning kommer att bli högre. Ånge kommun kan dock fortsatt ha som ambition att se 24 000kr som den nivå som privata fastighetsägare bör betala för sina anslutningar.

Inför kommunfullmäktige 13 juni 2022 finns förslag om att utöka tekniska nämndens investeringsbudget med 500 000kr för satsning bredbandsanslutningar utöver arrendekostnader. 1,5 miljoner finns i förslag årligen för 2023-2025 i 2023 års budget. Detta är medel som kan stödja upp projekt som ligger precis utanför prisnivån för att få startbesked. Genom denna satsning bidrar Ånge kommun till det nationella målet.

Sundsvalls kommun har gjort en sådan satsning med början 2016. Utfallet har slagit väl ut och Servanet såväl som Sundsvalls kommun är nöjda med upplägget.

Upplägget som förvaltningen föreslår är:

- Att fastighetsägaren även fortsättningsvis normalt betalar 19 000–25 000kr inkl. moms för sin anslutning
- Att förvaltningen och vidare Servanet ges i uppdrag att ge flest möjliga anslutningar utifrån de medel som finns avsatta.
- Att Ånge kommun i detta skede är med och finansierar anslutningar som maximalt kostar 70 000 kr.

Ånge kommuns vision

Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd.

Fokusområde Hållbar vardag

I fokusområde hållbar vardag står att läsa ”Vi har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen.

Decentralisering, digitalisering och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud...”

¹ 83,78 procent 2021-12-31, PTS

Kommunstyrelsen

Emilia Rapp

Allt detta förutsätter tillgång till stabil internetuppkoppling i *hela* kommunen.

Fokusområde Hållbar hälsa

Hållbar hälsa handlar om mötesplatser, aktiviteter och kulturutbud. Mötesplatser kan vara både digitala och fysiska. Många former av aktiviteter och kulturutbud kräver också en stabil och snabb internetuppkoppling. Att kunna ta del av det offentliga tjänster skapar också möjligheter för god hälsa.

Fokusområde Hållbar gemenskap

Tjänster – kommersiella såväl som offentliga – styrs nu alltmer mot det digitala och invånarna/kunderna kräver också att de ska kunna göra sina ärenden digitalt. Detta blir därför också en fråga om trygghet, inkludering, demokrati och delaktighet – vilket fokusområdet anger. En utebliven internetuppkoppling riskerar att äventyra dessa viktiga grundstenar för kommunens invånare.

Fokusområde Hållbar kompetens

En stabil och snabb internetuppkoppling är en grundförutsättning för kompetens- och näringslivsutveckling, oavsett studentens studienivå eller bransch inom näringslivet. Alla är i behov av detta. Ett väl utbyggt bredbandsnät är också en viktig förutsättning för Ånge kommun att locka arbetskraft och företag till kommunen. Bredbandet skapar också möjligheter till näringslivsutveckling inom områden som vi idag inte ännu känner till. Med bredbandets hjälp kommer det inte att spela någon roll var i världen du befinner dig när dessa nya innovationer kommer till – det kan alltså vara Ånge kommun.

Fokusområde Hållbar natur

Att bygga ut en helt ny infrastruktur innebär förstås en påverkan på natur och klimat. Denna investering bör dock ses som en förutsättning för den teknik vi behöver för att klara omställningen vi står inför.